

Remissvar gällande Värdet av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)

För att bygga ny vindkraft krävs det, precis som i övriga Norden, ekonomisk ersättning till kommunen, närboende och till lokalsamhället. Ersättning behöver även ges till kommuner och närboende där det redan byggts vindkraft.

Ersättning till kommunen

Timrå kommun instämmer i det som betänkandet skriver: ”tillräckliga incitament för kommuner att medverka till utbyggd vindkraft kan bara uppnås genom en kommunal intäkt”. För även i Sverige krävs det, precis som i övriga Norden (se t ex figur 4.2 och 8.2 i utredningen), ekonomisk ersättning till de kommuner som medverkar till ny vindkraft samt till de som redan har vindkraft. Betänkandets slutsats om ersättning till kommuner måste utredas snarast och rimligt är att storleken på ersättningen blir i nivå med den i våra grannländer.

Om ersättning till de kommuner som redan byggt vindkraft inte kan ingå i samma system som ny vindkraft, behöver andra kompletterande former för finansiering tas fram.

Ersättning till närboende

Förslaget om att kompensera närboende till vindkraftsparker och rätt till inlösen är bra. Närboende till befintliga vindkraftverk ska också få ersättning.

Att kompensationer sker i form av en intäktsdelning anser vi vara positiv, liksom att den utdelas i relation till avståndet. Att ersättningen föreslås vara skattefri för privatbostadsfastigheter är även det positivt.

Förslaget om att begränsa ersättning och inlösen av en andra bostadsbyggnad på fastigheten för byggnader med ett taxeringsvärde på över 500 000 kr måste tas bort. Detta då den missgynnar de delar av Sverige där fastighetspriserna är låga och det är ytterst osannolikt att någon uppför en ny byggnad enbart för att få del av ersättningssystemet.

Ersättning till lokalsamhället

Att behålla de så kallade bygdemedlen skapar incitament och bidrar till acceptans. Vi ser positivt på att kommunerna föreslås kunna sätta nivån för ersättning till lokalsamhället i sitt beslut om tillståndsgivning. Detta då det undanröjer risken att lokalsamhällen med svag förhandlingskapacitet missgynnas.

Planering och övriga insatser

Betänkandets förslag om att Energimyndigheten ska ta fram tydliggörande vägledning för hur Lagen om kommunal energiplanering ska tillämpas i dagens förhållande är bra för att inte säga nödvändig.

Långsiktigt ekonomiskt stöd till kommunerna för att stärka förmågan till planering för vindkraft är bra, om stöd riktas till att främja kommunernas översiktsplanering. Detta då det är i översiktsplaneringen som mark- och vattenområden för vindkraft kan identifieras. T ex gav det riktade statsbidrag som kommunerna fick för att uppdatera översiktsplaneringen med ett vindkraftstillägg ett bra resultat.

Vidare kan regionala planeringsunderlag för vindkraft utgöra en nyttig vägledning för kommuner i planeringsfrågor kopplat till vindkraft. I förslaget om att länsstyrelserna ges uppdrag att utarbeta regionala planeringsunderlag, måste de lokala och regionala aspekterna arbetas in och betonas, detta för att uppnå en långsiktig hållbar utbyggnad av vindkraft. Viktigt att vara medveten om är att förbättrade förutsättningar för planering i sig inte ökar incitamenten för tillstyrkan. Som det skrivits på flera ställen i yttrandet krävs en ekonomisk intäkt för att öka incitamenten för det.

Bakgrund och slutord

Västernorrlands kommuner har över lång tid tagit ett stort ansvar för Sveriges energiförsörjning. Sedan mitten av 1900-talet har våra älvar och vattendrag försett Sverige med energi och under senare decennier har det utvidgats till att omfatta en ansevärd del av den vindkraft som redan idag finns i Sverige. Elen som produceras i länet exporteras i stor omfattning till andra delar av landet och EU.

Trots det faktum att regionen är en av landets största producenter av förnybar elkraft leder det inte till några betydande ekonomiska eller materiella fördelar för kommuner och invånare i regionen.

Sammantaget leder detta till att viljan hos kommunerna att tillstyrka ytterligare vindkraft drastiskt minskat, samtidigt som behovet av elkraft på nationell nivå markant ökat och kommer att öka. Figur 4.1 i betänkandet visar på ett illustrativt sätt varför det krävs ekonomiska incitament i den vänstra vågskålen för att kommunen ska överväga att säga ja till vindkraft.

För Timrå kommun

Annelie Axelsson

Marie Blumenberg

TIMRÅ KOMMUN
Tillväxt Timrå

Chef Tillväxt Timrå

Energi- och klimatsamordnare/rådgivare

§ 196**Yttrande gällande Värde av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)
KS/2023:242****Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar:

Avge yttrande enligt Tillväxt Timrås förslag med ändring av orden bör till ska i yttrandet.

David Forslund (T) avger en protokollsanteckning; Yttrandet är skickligt formulerat och väl genomtänkt. Dock har Timråpartiet en annan ståndpunkt än yttrandet i sin helhet, när det gäller att införa incitament för att främja ny vindkraftsutbyggnad. Vår åsikt är att det är viktigt att avbryta exploateringen av Norrlands skogs- och kustmiljöer. Genom historien har vi tagit på oss ett stort ansvar för Sveriges elförsörjning genom att exploatera våra älvar för vattenkraft, men vi har inte fått ersättning till kommunen för detta. Detta är något vi anser borde lyftas fram, även om det inte är huvudfokus i det aktuella yttrandet.

Vindkraften är helt beroende av vattenkraft, ändå har svensk byråkrati lagt en våt filt över nyinvesteringar, visar en ny rapport. Vattenkraftens balanskraft har redan tagit slut. Vår inställning är dock positiv till tanken om att erbjuda ersättning för befintliga vindkraftsindustrier som redan har upprättats. Detta harmoniserar med vårt övergripande perspektiv på rättvis kompensation för den användning av naturresurser som har påverkat vår kommun. Med anledning av detta kommer Timråpartiet yrka avslag på ärendet i sin helhet.

Ärendet

Timrå kommun har inbjudits till att som remissinstans, lämna synpunkter på förslagen eller materialet i, Värde av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18).

Yttrande är framarbetat i nära dialog mellan Region Västernorrland och Örnsköldsvik, Sollefteå, Härnösand, Ånge och Timrå kommuner.

För att bygga ny vindkraft krävs det, precis som i övriga Norden, ekonomisk ersättning till kommunen, närboende och till lokalsamhället. Ersättning behöver även ges till kommuner och närboende där det redan byggts vindkraft.

Ärendets behandling i sammanträdet

Stefan Dalin (S) föreslår bifall till yttrandet med ändringar enligt nedan;

För att bygga ny vindkraft krävs det, precis som i övriga Norden, ekonomisk ersättning till kommunen, närboende och till lokalsamhället. Ersättning behöver även ges till kommuner och närboende där det redan byggts vindkraft.

Ersättning till kommunen

Timrå kommun instämmer i det som betänkandet skriver: ”tillräckliga incitament för kommuner att medverka till utbyggd vindkraft kan bara uppnås genom en kommunal intäkt”. För även i Sverige krävs det, precis som i övriga Norden (se t ex figur 4.2 och 8.2 i utredningen), ekonomisk ersättning till de kommuner som medverkar till ny vindkraft samt till de som redan har vindkraft. Betänkandets slutsats om ersättning till kommuner måste ~~bör~~ utredas snarast och rimligt är att storleken på ersättningen blir i nivå med den i våra grannländer.

Om ersättning till de kommuner som redan byggt vindkraft inte kan ingå i samma system som ny vindkraft, behöver andra kompletterande former för finansiering tas fram.

Ersättning till närboende

Förslaget om att kompensera närboende till vindkraftsparker och rätt till inlösen är bra. Närboende till befintliga vindkraftverk ska ~~bör~~ också få ersättning.

Att kompensationer sker i form av en intäktsdelning anser vi vara positiv, liksom att den utdelas i relation till avståndet. Att ersättningen föreslås vara skattefri för privatbostadsfastigheter är även det positivt.

Förslaget om att begränsa ersättning och inlösen av en andra bostadsbyggnad på fastigheten för byggnader med ett taxeringsvärde på över 500 000 kr ~~bör~~ måste tas bort. Detta då den missgynnar de delar av Sverige där fastighetspriserna är låga och det är ytterst osannolikt att någon uppför en ny byggnad enbart för att få del av ersättningssystemet.

Ersättning till lokalsamhället

Att behålla de så kallade bygdemedlen skapar incitament och bidrar till acceptans. Vi ser positivt på att kommunerna föreslås kunna sätta nivån för ersättning till lokalsamhället i sitt beslut om tillståndsgivning. Detta då det undanröjer risken att lokalsamhällen med svag förhandlingskapacitet missgynnas.

Planering och övriga insatser

Betänkandets förslag om att Energimyndigheten ska ta fram tydliggörande vägledning för hur Lagen om kommunal energiplanering ~~bör~~ ska tillämpas i dagens förhållande är bra för att inte säga nödvändig.

Långsiktigt ekonomiskt stöd till kommunerna för att stärka förmågan till planering för vindkraft är bra, om stöd riktas till att främja kommunernas översiktsplanering. Detta då det är i översiktsplaneringen som mark- och vattenområden för vindkraft kan identifieras. T ex gav det riktade statsbidrag som kommunerna fick för att uppdatera översiktsplaneringen med ett vindkraftstillägg ett bra resultat.

Vidare kan regionala planeringsunderlag för vindkraft utgöra en nyttig vägledning för kommuner i planeringsfrågor kopplat till vindkraft. I förslaget om att länsstyrelserna ges uppdrag att utarbeta regionala planeringsunderlag ~~bör vikten av att~~ måste de lokala och regionala aspekterna arbetas in och betonas, detta för att uppnå i analyserna betonas för en långsiktig hållbar utbyggnad av vindkraft. Viktigt att vara medveten om är att förbättrade förutsättningar för planering i sig inte ökar

incitamenten för tillstyrkan. Som det skrivits på flera ställen i yttrandet krävs en ekonomisk intäkt för att öka incitamenten för det.

Bakgrund och slutord

I Västernorrlands kommunerna har över lång tid tagit ett stort ansvar för Sveriges energiförsörjning. Sedan lång tid tillbaka mitten av 1900-talet har våra älvar och vattendrag försett Sverige med energi, och under senare decennier har det utvidgats till att omfatta en ansenlig del av den vindkraft som redan idag finns i Sverige. Elen som produceras i länet exporteras i stor omfattning till andra delar av landet och EU.

Trots det faktum att regionen är en av landets största producenter av förnybar elkraft leder det inte till några betydande ekonomiska eller materiella fördelar för kommuner och invånare i regionen.

Sammantaget leder detta till att viljan hos kommunerna att tillstyrka ytterligare vindkraft drastiskt minskat, samtidigt som behovet av elkraft på nationell nivå markant ökat och kommer att öka. Figur 4.1 i betänkandet visar på ett illustrativt sätt varför det ~~behövs~~ krävs ekonomiska incitament i den vänstra vågskålen för att kommunen ska överväga att säga ja till vindkraft.

Tony Andersson (M) och Niklas Edén (C) föreslår bifall till yttrandet med Stefan Dalins (S) ändringsyrkande. David Forslund (T), Ove Andersson (SD) samt Bernt Wallström (SD) föreslår avslag på yttrandet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de båda förslagen mot varandra och konstaterar att kommunstyrelsen beslutar att bifalla yttrandet med Stefan Dalins (S) m fl ändringsyrkande.

Votering begärs och genomförs med upprop

Ordföranden ställer följande propositionsordning som godkänns; Den som bifaller yttrandet med Stefan Dalins (S) ändringsyrkande röstar Ja och den som avslår svarar Nej. vid omröstningen avges 8 Ja röster och 3 Nej röster. Ordföranden konstaterar därmed att kommunstyrelsen beslutar att bifalla yttrandet med Stefan Dalins (S) ändringsyrkande.

Beslutsunderlag

- Remissvar gällande Värden av vinden - kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18).
- Betänkandet (del 1 av 2, överväganden och lagförslag) Värden av vinden - kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18).
- Betänkandet (del 2 av 2, bilagor) Värden av vinden - kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18).

Protokollsutdrag till

kn.remissvar@regeringskansliet.se samt kopia till lars.bryntesson@regeringskansliet.se.

Maria Lidgren, Region Västernorrland

Tillväxt Timrå

Exp / 2023

